

שיעור חשוב מח"כ זחאלקה

שלחו להדפסה

טראומת 48'

**ברגע האמת של הדרמה הטלוויזיונית ב"ערב חדש",
הליברל הישראלי הפך לגזען וכוחני - תוצר מובהק של
המודל הלאומני שקרוי "מדינה יהודית ודמוקרטית"
שמכחיש את שאלת 1948
יהודה שנהב**

ח"כ זחאלקה צילום: עידו ארז

לחצו כאן להגדיל
הטקסט

לחצו להקטין את
הטקסט

חשוב מאד לצפות ב"שיחה" בין ח"כ ג'מאל זחאלקה לבין דן מרגלית [בתוכנית "ערב חדש"](#), במהלכה הפך ראיון טלוויזיוני בין עיתונאי יהודי לחבר כנסת פלסטיני לשיח מלחמה. באבחת רגע הפך המראיין ל"לוחם" מתוקף תקנות שעת חירום. זהו משל למצב "הדמוקרטיה הישראלית".

בדקה 5:05 אומר ח"כ זחאלקה שאהוד ברק שומע מוסיקה קלאסית והורג ילדים בעזה. מרגלית מטיח בו "זו חוצפה". הוא חוזר על המלה "חוצפה" ברצף מעל עשר פעמים. הביטוי "אתה חצוף" מופעל בדרך כלל בשפה בתוך יחסים היררכיים ומופנה כלפי מי שאינו מציית לסמכות. למשל: מורה כלפי תלמיד, שופט כלפי נאשם, ריבון כלפי נתין, אב כלפי ילדו. בהסטוריה של הקולוניאליזם. הפקיד האימפריאלי תמיד תפס את היליד כילד. כך גם בישראל, האליטה היהודית תמיד התיחסה לערבים באדנות.

אולם הדרמה האמיתית באותה שיחה מתחילה בדקה 6:55 בסיומה נזרק זחאלקה מן האולפן, כשהוא צועק: "זה שייח' מוניס כאן". מרגלית נדרך: "הנה יצאה האמת".

זוהי דרמה שחושפת את עוקצו של העימות ואשר מדגימה עד כמה המרווח בין ליברליות לגזענות הוא דק כחוט השערה. ברגע האמת הליברל הישראלי הופך לגזען וכוחני. זהו תוצר מובהק של המודל הלאומני שקרוי "מדינה יהודית ודמוקרטית" שמחזיק את השלד של 1948 בארון.

בעוד שעבור רוב הפלסטינים בתוך ומחוץ לקו הירוק, מלחמת

1948 לא נסתיימה עדיין, המודל של "יהודית ודמוקרטיה" מבוסס על הכחשת ההסטוריה. באנתולוגיה חדשה של שירה עברית על הנכבה שפרסם כתב העת סדק בעריכתו של פרופ' חנן חבר (אל תגידו בגת) ניתן למצוא עדות מוצקה למה שהתרחש פה ב-1948 מפי משוררים יהודים. זהו השלד בארון, שאם יתגלה יאיים על מוסריותה וצדקתה של מדינת ישראל.

המפגש בין ח"כ זחאלקה ומרגלית הוא משל למשבר המוסרי בו נמצאת הציונות היום. זחאלקה העז "בחוצפתו" להצביע על השלד בארון, זה שמרגלית מבקש להסתיר. כמו במשטרים טוטליטריים, מרגלית מבקש לסייע למשטר בהסתרת הסוד ומפעיל אלימות סימבולית. עמדתו של מרגלית מסוכנת לעתידם של היהודים משום שהיא מבקשת להבטיח את זכויותיהם ובטחונם באמצעות טנקים לתמיד במקום פתיחתו של הסכסוך לעמקו.

לצערנו זוהי גם האסטרגיה של ישראל לסיום הסכסוך. היא מבוססת על האשליה שב-1967 התחיל הסכסוך. כמו שאהוד ברק כבר למד בקמפ דייוויד, הוא בא לפתור את שאלת '67 אולם עראפת בא לפתור את שאלת '48. לכן, גם חזרת היהודים ל-1948 היא בלתי נמנעת.

בניגוד לדן מרגלית, דווקא חלקים בימין מכיר ברלבנטיות של מלחמת 1948 לסיום הסכסוך. חשוב לציין שבקרב המתנחלים ניתן למצוא עמדות הגונות ודמוקרטיות. למשל כתב אורי אליצור ב"מקור ראשון", שהחלטת בג"ץ בקשר לכביש 443 היא מוצדקת. כך גם הצהיר אליעז כהן, משורר ותושב התנחלות כפר עציון, שהחזרה שלו לכפר עציון היא מימוש זכות השיבה וחיזוק זכותם של הפלסטינים לחזור ליפו או לעכו.

העמדות הללו דומות לאלו שנשמעות בשמאל הרדיקלי. אין ספק שהגיע הזמן לחשוב מחוץ לקופסא, ולזהות קואליציות חדשות שישנו את האופן שבו מעוצבת הפוליטיקה הישראלית. זהו באמת המפץ הגדול ולא פירוק של מפלגה זו או אחרת. זוהי קואליציה של יהודים וערבים שרואים בפתיחת הטראומה של 1948 תנאי הכרחי לסיום הסכסוך. יש לגבש תודעה חדשה שתראה בפתיחת הטראומה הזו תקווה לחוסר המוצא שאליו נקלעה המחשבה הפוליטית בישראל. דן מרגלית לא משתתף בדיון הזה.

**ספרו של פרופ' יהודה שנהב "במלכודת הקו הירוק: מסה
פוליטית יהודית", שעוסק בחזרה ל-1948, עומד לצאת
לאור בהוצאת עם עובד**

חזרה